

zaPAU

O dwu kulturach, humanistach i poetach

... „Pewien profesor-humanista powiedział (nie jest to oczywiście cytat dosłowny): MY zajmujemy się zagadnieniami, w których centralną postacią jest człowiek; WY zajmujecie się problemami, które istniałyby nawet gdyby człowiek nie istniał. Dlatego nigdy nie będzie między nami porozumienia. O ile dobrze pamiętam, dodał nawet: – Dlatego was NIENAWIDZIMY.”¹

No cóż, humaniści mają piękne wzorce, i to nawet dotyczące ich samych. Pewien humanista – też jakby nie patrzeć *profesor*, nauczał bowiem w *Akademii* – pisał², iż „poeci są jak jasnowidze i wróżbici, nie wiedzą nic, o czym mówią”. I dalej: „A zarazem zauważyłem, że z powodu swej poezji mają się za uczonych także w tych sprawach, w których wcale uczeni nie są.”

Tenże, tworząc wizję *państwa idealnego*, poetów z niego wygnał, gdyż praca ich jest zbędna i powoduje powstawanie złych wzorców. Sama poezja winna być wykreślona z programu studiów, a poeci wypędzeni z państwa, gdyż z natury są nieprzewidywalni, gotowi zakłócać swymi wierszami ustalony porządek. Zdaniem owego humanisty również w muzyce nowości winny być zakazane. Nowość bowiem, jak powiadał, dopuszczona w jednej dziedzinie, wkradnie się i do innych, zakłócając podstawy przewidywalności.

Tak humanistom bywa.

¹ Andrzej Białas, *Jeszcze o dwóch kulturach*, „PAUza Akademicka” 58 (3.12.2009).

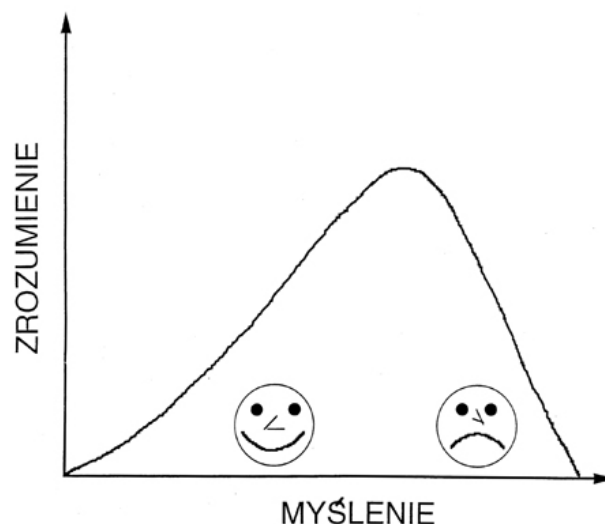
² Platon, *Obrona Sokratesa*.

* * *

Jeszcze mały przyczynek do toczącej się od dłuższego czasu w „PAUzie” dyskusji o tym, *jak naprawiać naukę* (polską, oczywiście):

Po Platonie o kierownictwo *Akademii* starał się Arystoteles. Platon jednakże przekazał ją swojemu siostrzeńcowi imieniem Speusippos, o którym poza tym mało kto słyszał. Arystoteles zaś przyjął dobrze płatną posadę w prywatnej szkole za granicą...

STARY ZGRED

Płini
(rys. Paweł Kisielow)

PAUza Akademicka – Tygodnik Polskiej Akademii Umiejętności i środowiska naukowego. Rada Redakcyjna: Magdalena Bajer, Andrzej Białas, Aleksander Koj, Stanisław Rodziński, Adam Strzałkowski, Andrzej Szczeklik, Piotr Sztompka, Jerzy Vetulani, Jerzy Wyrozumski, Franciszek Ziejka. Redakcja: Marian Nowy – red. naczelny (marian.nowy@gmail.com), Andrzej Kobos – z-ca red. naczelnego (andrew.kobos@gmail.com), Witold Brzoskowski – fotokład, Anna Michalewicz – dyrektor administracyjny.

Adres dla korespondencji: Polska Akademia Umiejętności, 31-016 Kraków, ul. Sławkowska 17, www.pauza.krakow.pl, pauza@pau.krakow.pl
Oczekujemy na artykuły do 5 000 znaków (ze spacjami) i ilustracje w formacie JPEG o rozdzielczości 300 dpi. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania artykułów i korespondencji oraz zaopatrywania ich własnymi tytułami. Artykułów niezamówionych redakcja nie zwraca.

Bezpłatną elektroniczną prenumeratę/subskrypcję *PAUzy Akademickiej* można zamówić wysyłając e-mail na adres: pauza@pau.krakow.pl